

Spis treści

Wstęp

MAGDALENA ZOWCZAK, Antropologia pogranicza. Projekt i realizacja badań.	11
GRZEGORZ BABIŃSKI, Refleksje nad kierunkami przemian pogranicza polsko–ukraińskiego	31
WŁODZIMIERZ MĘDRZECKI, Język dialogu historyków polskich i ukraińskich na przełomie XX i XXI wieku.	45
РОМАН ЧМЕЛИК, Пограниччя — земля любови та розбрату	53

I. Konstruowanie granicy

ROMAN CZMEŁYK, LECH MRÓZ, Pamięć przedzielona rzeką	65
JÓZEF MARKIEWICZ, Retoryka granicy.	97
IGNACY JÓŹWIAK, Europa Wschodnia, Ukraina i orientalnie–okcydentalne przeciąganie liny	107
ANNA KULIKOWSKA, Współczesne Eldorado? Wschód i Zachód w narracjach migrantów z Bełża i okolic	115
ANNA FIŃ, Czy pogranicze przeniesione? Analiza przestrzenno–demograficznych determinantów relacji pomiędzy polską i ukraińską diasporą w USA.	129

II. Ekonomie i „glokalizacja”

JÓZEF MARKIEWICZ, Kobięca migracja zarobkowa do Europy Zachodniej na tle ukraińskiego dyskursu tożsamości.	147
KAROLINA BIELENIN–LENCZOWSKA, Pojęcie granicy i jej przekraczania w kontekście migracji zarobkowych (<i>pečalba</i>) w Macedonii.	161
JAKUB GOŁĘBIEWSKI, Drobnny handel wahanłowy na pograniczu polsko– ukraińskim w ujęciu antropologicznym.	171

MARTA BYRSKA-SZKLARCZYK, „Granica jest po to, żeby chodzić” — krajobraz kulturowy Mrówek z Medyki	181
ALEKSANDRA JELONEK, Jak <i>zarobitky</i> kształtują więzi krewniacze w transnarodowych rodzinach bojkowych	205
KAROLINA JAGNYZIAK, Wspólnota interesów czy rodzinny interes? Wpływ handlu przygranicznego na relacje w rodzinie	215
WERONIKA PLIŃSKA, Turystyka handlowa na południowym Podlasiu — perspektywa <i>emic</i>	229
ANNA CHLEBICKA, Rola przemytu w życiu młodzieży pogranicza. Na podstawie badań w Kalnikowie (pow. przemyski)	243
EDYTA WĄSOWSKA, Adaptacja ekonomiczna mieszkańców Stariawy do zmian politycznych zachodzących na granicy polsko-ukraińskiej od lat 50. XX wieku do czasów współczesnych.	257
BARBARA DZIWANI, Co mieszkańcy Boryni wynieśli z lokalnej piekarni?	275
JOANNA KUSY, Postawy wobec żebractwa jako wyraz zmiany społecznej: od „społeczeństwa losu” do „społeczeństwa wyboru” (zachodnia Ukraina)	285

III. Pamięć i trauma w strefie konfliktu

ОКСАНА КУЗЬМЕНКО, Голос пам’яті або український фольклор стресових ситуацій як ідентифікаційний маркер	301
TADEUSZ BARANIUK, Symboliczne obrazy lat wojny. Narracje z pogranicza.	319
ОКСАНА КУЗЬМЕНКО, Значення матері у збереженні національної традиції в мішаних шлюбах на польсько-українському пограниччі.	331
МИКОЛА МОЗДИР, Народна сакральна скульптура в Україні в контексті зв’язків із західними сусідами.	341
ZUZANNA KONARSKA, Rudymment pamięci — rzecz o dawnym Stanisławowie	351
JAN PIKULA, Różne wizje przeszłości w skonfliktowanej społeczności Matkowa	363
ALEKSANDRA PAWLIK, Czerwona gwiazda, biała <i>soroczka</i> — rzecz o bojkowych komunistach	371
BENEDYKT SOWA, Pamięć przeszłości w procesie kształtowania się tożsamości. Na przykładzie Doliny Górnego Sanu (Muczne)	377
ANTONI WOŹNICA, Pamięć mieszkańców nowego pogranicza a tożsamość regionalna	393
PAULINA KOBZA, Rola milczenia w pamięci o historii mieszkańców pogranicza.	407

IV. Wiedza potoczna i folklor i na pograniczu

- НАДІЯ ПАСТУХ, Особливості функціонування фольклорної традиції
на пограничних теренах 425
- ЄВГЕН ЛУНЬО, Польська антирадянська фольклорна сатира
на українсько–польському пограниччі 443
- ОЛЬГА ХАРЧИШИН, Українсько–польське культурне пограниччя
у новочасному фольклорі Львова. 465
- ЛЕСЯ ГОРОШКО, Збереження обрядових традицій в умовах переселення:
деякі реалії сімейної обрядовості жителів Старосамбірщини 481
- EWA ROLLER, *To ne żebraki — to młodsze braty Isusa Christa*
— o żebrakach na Bojkowszczyźnie 497
- MAGDALENA ZATORSKA, Pojęcie *energii* i jego konceptualizacje na gruncie
medycyny komplementarnej we Lwowie i okolicznych miejscowościach. 505
- MAGDALENA ZADRÓŻNA, Julia Tymoszenko — bohaterka mitu politycznego
(Bojkowszczyzna) 519

V. Konstruowanie tożsamości i praktyki pogranicza

- OLGA LINKIEWICZ, Wizerunki obcego a rzeczywistość społeczna pogranicza
w Galicji Wschodniej w dwudziestoleciu międzywojennym 537
- EWA PIETRASZEK, Wpływ doświadczenia pokoleniowego na recepcję
Karty Polaka (Sambor i Łanowice) 555
- DOROTA BYLICKA, Znaczenie kultu Matki Boskiej Chełmskiej w relacjach
polsko–ukraińskich na pograniczu (Chełm, Łuck) 567
- MICHAŁ DEMSKI, Religia jako element kształtowania tożsamości mieszkańców
Kamionki Buz'kiej na Ukrainie 581
- KAJA KOJDER–DEMSKA, Odmienny, dziwaczny, *nepownocinnyj*.
Kulturowe i religijne uwarunkowania postaw wobec niepełnosprawności
dziecięcej w Kamionce Buz'kiej na Ukrainie 595
- JOANNA PIETRUSZKA, Strategie uczestnictwa przyjezdnych
w życiu społeczności lokalnej na pograniczu polsko–ukraińskim 607
- KATARZYNA CHRAPKA, Wspólnota lokalna w przygranicznej wsi Krościenko. . . . 615
- MIROSŁAWA WRÓBLEWSKA, Dwie społeczności — dwie gościnności.
Jak różnice w społecznościach ukraińskiej Stariawy i polskiego Krościenka
wpływają na różnice w gościnności? 629

JAGNA NOWOTARSKA, Pogranicze „polsko–greckie”. Elementy kształtujące obraz Greka w społeczności wsi przygranicznej Krościenko	641
---	-----

Aneks

EWA WOŁKANOWSKA, Raport z badań terenowych grupy laboratoryjnej „Antropologia pogranicza: sąsiedztwo polsko–ukraińskie”	657
Transkrypcja odniesień bibliograficznych przyjętych w bibliografii zbiorczej	665
Bibliografia	667
Streszczenia tekstów polskich w języku ukraińskim	717
Streszczenia tekstów ukraińskich w języku polskim	735
Notki biograficzne	739